

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

CENTRUM FÖR DIGITAL HUMANIORA

Verksamhetsberättelse 2015

Centrum för digital humaniora (CDH)

Centrum för digital humaniora, CDH, inrättades 1 januari 2015 vid Humanistiska fakulteten och administreras av Institutionen för litteraturvetenskap, idéhistoria och religion. Under 2015 har följande personer arbetat vid CDH (för ekonomisk redovisning se bilaga): Mats Malm, föreståndare 25% (201501–201506), Cecilia Lindhé, föreståndare 25% (201507–201512), Sverker Lundin, forskningskoordinator, 50% (201501–201512), Britas Benjamin Eriksson, administration DHN, 10% (201501–201510), Elin Widfeldt, kommunikatör, 10% (201501–201512), Dimitrios Kokkinakis, forskning motsvarande tre månadslöner under vt-15.

Verksamheten invigdes i april då Sture Allén, Mats Malm, Cecilia Lindhé och Sverker Lundin berättade om erfarenheter och framtidsplaner för digital humaniora. Invigningen var mycket välbesökt. Att intresset för digital humaniora är stort vid fakulteten bekräftas av våra välbesökta seminarier samt av det stora antal personer som kontaktat oss angående projekt och samarbeten. Föreståndare och forskningskoordinator har också (re)presenterat verksamheten vid ett flertal tillfällen såväl lokalt vid GU som nationellt och internationellt (se ett urval av dessa i sammanställningen nedan).

Under året har två ansökningar beviljats medel medan fyra fick avslag. Det gjordes en satsning på arbetet med att initiera forskningsprojekt, främst i samverkan med forskare vid fakulteten och förhoppningen är att det kommer att resultera i ett antal ansökningar under 2016. Under året som gått har stor del av tiden ägnats uppsökande verksamhet och möten med ett betydande antal forskare och lärare som kontaktat CDH. Kommande ansökningar och arrangemang kan ses som ett resultat av detta arbete. Här kommer inte förtecknas alla möten och kontakter som etablerats men några nämns nedan.

Året har också ägnats metodutveckling, sammanställning av datamaterial samt dataanalys av olika material, se specifiering under forskning nedan.

Som ett led i utvecklingsarbetet träffas föreståndare, forskningskoordinator och administratör varje vecka för att stämma av och planera pågående verksamhet. Vanligtvis har dessa möten en informell karaktär och det är även möjligt för alla intresserade av, eller med koppling till, verksamheten att närvara.

Knutet till CDH finns också en arbetsgrupp vilken utgör ett stöd för verksamheten men den fungerar också som en plattform för att nå ut till olika delar av fakulteten. Arbetsgruppen träffas cirka fyra gånger per termin och har under 2015 bestått av Karin Wagner (Inst. för kulturvetenskaper), Kenneth Nyberg (Historiska studier), Marcus Nordlund (Inst. för språk och litteraturer), Dick Kasperowski (FLOV), Dimitrios Kokkinakis (Inst. för svenska språket), Jenny Bergenmar (LIR). Föreståndare, forskningskoordinator och administratör deltar vid dessa möten.

Forskningsansökningar

Hur frammanas konstnären ur arkiven? Exemplet Arosenius. Ansökan till RJ och Vitterhetsakademien för digitalisering och forskning kring Ivar Arosenius. Projektet utvecklat av Mats Malm i samarbete med en rad institutioner och två museer. Beviljad med 4.2 Mkr.

Offentlighetens digitala infrastruktur. Ansökan om medel för forskningsinitiering och planeringsarbete inför en större projektansökan under 2016. Projektförslaget skickades till dekan för IT-fakulteten, Jan Smith, som finansierar motsvarande en månads heltidstjänst för systemutvecklare vid Chalmers. Projektet är ett samarbete mellan CDH (samt forskare vid Humanistisk fakultet), IT-universitetet och Chalmers. Beviljad med en månads arbetstid.

Två seminarier om öppna data. Ansökan till Vinnova om att anordna två seminarier/workshops om öppna data. Projektet var ett samarbete mellan CDH, HDK och Jan Hammarlund (näringslivet). Huvudsökande: CDH. Avslag.

Södra Råda. Virtuellt dokumentation och kommunikation. Ansökan till Riksantikvarieämbetet i samarbete med huvudsökande Jonathan Westin, FD, Inst. för kulturvård. Avslag.

Perspektiv på det emotionella landskapet i svensk fiktion. Ansökan till Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs fond. Huvudsökande: Dimitrios Kokkinakis. Avslag.

Översättningens kulturer. Ansökan till VR. Huvudsökande: Dimitrios Kokkinakis i samarbete med forskningsgruppen Swedish Women Writers on Export. Avslag.

Forskning

Dimitrios Kokkinakis, Språkbanken, fick tre månadslöner för att i samverkan med SWE-CLARIN och Litteraturbanken.se utveckla redskap för jämförelse av texter i stora korpusar (Sequence Alignment) och för jämförelse av olika versioner av samma text både på samma språk och på olika språk – detta i samarbete med forskningsgruppen Swedish Women Writers on Export (Jenny Bergenmar) Samarbetet med SWE-CLARIN har mycket stor potential.

Sverker Lundin har arbetat med att bearbeta material från Litteraturbanken och från SPF och genomfört Topic Modelling samt Sequence Alignment i dialog med Mats Malm.

Europeiska levnadslöpp 1730-2000 är ett forskningsprojekt som är ett samarbete mellan CDH, Christer Ahlberger (Historiska studier), och Katherine Faull, Bucknell University, USA. Projektets övergripande syfte är dels att digitalisera och tillgängliggöra ett stort antal (över 20 000) *Lebenslauf* (självbiografiska levnadsberättelser) författade av anhängare till Herrnhutismen. Vi har påbörjat arbetet med att utveckla ett dynamiskt webbgränssnitt som visualiserar materialet på nya sätt med målet att plattformen ska fungera som en modell för att koppla samman material från olika typer av arkiv till en pedagogisk helhet (med relevans också för andra och likande projekt). Arbetet har utförts under 2015 och ett webbgränssnitt begränsat till metadata kommer att vara klart i mars 2016. Under nästa år kommer befintligt digitaliserat material att inkorporeras i gränssnittet. Planen är att ett innehållsrikt och funktionellt gränssnitt skall kunna fungera som utgångspunkt för ansökningar och etablering av ett internationellt nätverk under 2016. Projektet fortsätter våren 2016, med finansiering från CDH, Historiska studier och Centre for Critical Heritage Studies

Sverker Lundin arbetar tillsammans med Karl Berglund, doktorand i litteraturvetenskap vid Uppsala universitet, med ett digitalt material i anknytning till Berglunds avhandlingsprojekt. Den modell som Lundin och Berglund tar fram kan tjäna som inspiration och ramverk för framtida projekt vid CDH. Berglund kommer till CDHs seminarieserie under våren 2016.

Under hösten 2015 har CDH vid ett flertal tillfällen träffat Niclas Hagen (koordinator för nätverket Medicinsk humaniora) och vi kommer att medverka i en ansökan till VR med titeln *The Haptic and the Quantified*. Vi kommer även att samverka kring ett antal seminarier.

Samverkan

Samverkan med IT-universitet och Chalmers i projektet *Offentlighetens digitala infrastruktur*.

Samverkan med HDK och Business + Design Lab i ansökan till Vinnova.

Integration med Arkiv-klustret i Centre for Critical Heritage Studies och fördjupat samarbete med University College London, och dess avdelningar för arkivstudier och Digital Humaniora. Mats Malm och Cecilia Lindhé är två av ledarna för klustret som i samband med centrumbildningen döpts om från Staging the Archives till Embracing the Archive: Engaging heritage and archive collections in a digital world.

Under hösten har kontakter med Riksarkivet fördjupats och ett gemensamt seminarium ges våren 2016.

Gästforskare

Timothy Tangherlini, Professor, Scandinavian Studies, UCLA, medel för gästforskarvistelse beviljade ht-15 (LIR) för ht 2016.

Julianne Nyhan, Assistant Professor, Digital Information Studies, University College London. Besök i februari för seminarier och samtal om centrumbildning och om utbildning i DH. Bekostad av CHS. JN fick också en månads forskning genom CHS, publiceras under 2016 eller 2017.

Anordnande av konferenser

Challenge the Past / Diversify the Future. A Critical Approach to Visual and Multi-Sensory Representations for History and Culture, <http://www.challengethepast.com>. (Delfinansierad av Mats Malm genom CHS), 19–21 mars.

Archive and Education Conference. Konferensen arrangerades av Institutionen för historiska studier tillsammans med LIR, Institutionen för kulturvetenskaper, Kritiska Kulturarvsstudier (CHS) och CDH, 2–3 december.

Webbsidor och sociala medier

CDH har upprättat en webbsida (<http://cdh.hum.gu.se/>), en Facebook-sida och ett Twitter-konto. CDH har också en egen YouTube-kanal – CDH-PLAY – där samtliga seminarier *streamas* och arkiveras.

CDH har även ansvarat för konstruktionen av webbsidan för Digital humaniora i Norden (http://dig-hum-nord.eu/?page_id=34&lang=sv)

Etablering av föreningen för Digital humaniora i Norden

Etablerande av Digital humaniora i Norden (dig-hum-nord.eu), en 'associated organisation' till European Association for Digital Humanities på CDHs initiativ. Förberedande möte i Oslo 24/2 och instiftande möte i Oslo 23/4, antagen av EADH i Sydney 3/7. Mats Malm är ordförande för interimsstyrelsen. Första konferens och föreningsmöte i Oslo 15–17 mars 2016. DHNs webbplats har byggts upp och administreras av CDH (http://dig-hum-nord.eu/?page_id=34&lang=sv).

Masterprogrammet i digital humaniora

CDH har medverkat i planeringen av ett masterprogram i Digital humaniora, planerad start hösten 2017. CDH har deltagit i ett antal möten, ingått i arbetsgrupper kring kursutveckling samt deltagit i ett lunch-till-lunch internat.

Konferenser, workshops och presentationer av verksamheten

"Future Readings", The Book to Come, NORLIT, GU, 20–22/8. Till 2015 års NORLIT-konferens satte Mats Malm samman en panel som representerade CDHs verksamhet och digital humaniora vid Humanistisk fakultet. Medverkande: Mats Malm, Cecilia Lindhé, Sverker Lundin, Marcus Nordlund, Dimtrios Kokkinakis, Karin Wagner, Julia Pennlert.

Mats Malm (föreståndare 201501–201506)

Digital Humanities Alliance Annual Conference, Sydney, 29/6–3/7.

"Restaging Art from the Archives", *Archives, Art and Activism: Exploring Critical Heritage Approaches to Global Societal Challenges*, University College London 3–5 September 2015.

"Swedish texts and digital approaches", IV Congreso Internacional. Tradición e Innovación, Göteborgs universitet 15–17 oktober 2015.

Presentation av CDH, Digital Humanities: Opportunities and Challenges, seminarium och nätverksmöte vid Lunds universitet, 23/11.

Cecilia Lindhé (föreståndare 201507–)

(egen presentation)

"Curating Mary Digitally: Representations of Medieval Material Culture in Installations and Online Archives", *Materiality within museums, archives, cities and households in local, global and future perspectives*, CHS, GU, 14–14/10, 2015.

"Digital Humanities and the Archives", *Archive and Education Conference*, GU, 2–3/12, 2015.

"The Digital, the Humanities, and the Interfaces of Culture", *Seminarium: Sinnenas humaniora*, Högskolan i Halmstad, 25/11 2015

"Digital humaniora vid Göteborgs universitet", Näckrosseminarium, GU, 22/10.

"Digital humaniora och kulturarvets olika gränssnitt", Kulturarvet som ettor och nollor | Del 1: Digitala vägar in i samlingarna, Kungl. Biblioteket, Stockholm, 9/10

"Curating Mary Digitally", *Archives, Art and Activism: Exploring Critical Heritage Approaches to Global Societal Challenges*, University College London 3–5 September 2015.

"Scale and the Digital Humanities", NORLIT, The Book to Come, GU, 20–23/8, 2015.

(som deltagare)

Digital Editing Now, CRASSH, Cambridge University, 7–9/1, 2016.

Digital Dissemination and its Others: Media Archaeology, Game Design and Knowledge Production in the Humanities, Högskolan i Skövde, 3–4/12, 2015

Digital Existence – Memory, Meaning, Vulnerability, Sigtuna Stiftelsen 26–28/10, 2015.

Kod[ex], workshop finansierad av RJ, ledd av Pelle Snickars och Alexandra Borg, Bonnierförlagen och Litteraturvetenskapliga institutionen Uppsala, 22–23/10.

The 19th International Conference on Electronic Publishing, Valletta, Malta, 1–3/9, 2015.

Sverker Lundin (forskningskoordinator 201501–):

(Egen presentation)

”Problem och lösningar kring digitala material”, Oslo, 24-25 februari 2015

”The Challenge of Digital Reading”, NORLIT, Göteborg, 20–22 augusti 2015

(som deltagare)

Kulturarvet som ettor och nollor | Del 2: #SOUhack, Kungl. Biblioteket, Stockholm, 20 oktober

Workshop, litteraturvetenskap, Uppsala, 17 mars, 2015

Workshop: Kreativa kraftfält, Jonsereds herrgård, 29 september, 2015

Workshop, CLARIN, Göteborg, 17 april samt 5-6 oktober, 2015

Projekt Campus Näckrosen (Den digitala näckrosen), 22 oktober, 2015

Workshop, Digital Tools, Lund, 5-6 november, 2015

Projekt Campus Näckrosen (Kreativa kraftfält), 19 november, 2015

Britas Benjamin Eriksson (administratör 201501–201510)

Digital Humanities Alliance Annual Conference, Sydney, 29/6–3/7.

Seminarieserien

Under hösten 2015 har seminarierna streamats och arkiverats i YouTube-kanalen: CDH-PLAY.

4 februari 15.15 i E322, Humanisten

Julianne Nyhan, Assistant Professor, Digital Information Studies, University College London:

Digital Humanities: Origins and Future Possibilities

26 februari 15.15 i C430, Humanisten

Joseph Trotta, univ. lektor i engelska, Institutionen för språk och litteraturer, GU:

The Empirical Strikes Back: Corpus Linguistics, Stylistics & Literary Analysis

24 mars 15.15 i C450, Humanisten

Wojtek Jezierski, forskare vid Institutionen för Historiska studier, GU, presenterar sitt nya VR-projekt som delvis inbegriper digitala metoder och material:

Borderline Missionary. Fear, Risk, and Emotional Communities on the Baltic Rim (ca. 1000-1250)

28 maj 13.15 i C430, Humanisten

Sverker Lundin, forskningskoordinator CDH, GU

Digitala redskap för arbete med text

17 september kl. 13, H821

Aktuella debatter och publikationer inom digitala humaniora i Europa

Andreas Önnersfors, docent i idéhistoria, Göteborgs universitet

24 september, kl. 15, C430

Simulation of Literary Performativity: A digital Archive of the Book of Disquiet by Fernando Pessoa
Manuel Portela, Associate Professor at the University of Coimbra

1 oktober, kl. 15, H821

Mapping Literary Networks: Two Case Studies from the Yale DHLab
Peter Leonard, Director of the Digital Humanities Lab, Yale University Library

24 november, kl. 13, C402 (i samarbete med Critical Heritage Studies)

Reading Digitally: Moravian Memoirs in the Age of Humanities Computing
Kathrine Faull, Professor of German Studies and Comparative Humanities, Bucknell University
Christer Ahlberger, professor i historia, Göteborgs universitet

25 november, kl. 15, E322 (i samarbete med institutionen för Litteratur, idéhistoria och religion)

Existentiella medier. Det digitala efterlivet och sorgens hyperoffentlighet
Amanda Lagerkvist, docent i medie- och kommunikationsvetenskap och Wallenberg Academy Fellow
vid institutionen för mediastudier, Stockholms universitet

10 december, kl. 15.30, C430 (i samarbete med institutionen för Historiska studier),

Historia i en digital värld – utmaningar och möjligheter
Jessica Parland von Essen, docent i historia, Helsingfors universitet